

**AB MALİ YARDIMLARINA
İLİŞKİN
BÖLGESEL KONFERANSLAR**

**Van Konferansı
14-15 Kasım 2007**

KONFERANS NOTU

- Seminerin Konusu** : Türkiye’de AB Uyum Politikasının Uygulanması
Bölgesel Konferansları – Van Konferansı
- Seminerin Tarihi ve Yeri** : Van
- Katılımcılar** : Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Proje Teknik Yardım Ekibi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bölgesel Kurum ve Kuruluşlar (EK-1)

Devlet Planlama Teşkilatı’nın yürütmekte olduğu, “*Ekonomik ve Sosyal Uyum Alanında Kapasite Geliştirme*” konusundaki teknik yardım projesi çerçevesinde Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan Stratejik Çerçeve Belgesi’nin ve IPA’nın “Bölgesel Kalkınma” ve “İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi” bileşenleri kapsamındaki Operasyonel Programların tanıtılmasını teminen düzenlenen bölgesel konferansların ikicisi 14–15 Kasım 2007 tarihlerinde Van’da gerçekleştirilmiştir. Konferansa katılım sağlayan ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin iletişim bilgileri ekte sunulmaktadır. (Ek-1) Konferansa Bakanlığımız temsilen IPA Biriminde görevli Mühendis **İzlem KÜLLÜK** ve AB Uzmanı **Nurettin ÖZDEN** katılım sağlamıştır.

Konferansın açılış konuşmaları sırasıyla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı’ndan Proje Koordinatörü ve Planlama Uzmanı Sayın **Melahat KUTLU**, DPT AB ile İlişkiler Genel Müdür Vekili Sayın **Ahmet YÜCEL**, Van Valisi Sayın **Ömer ÖZCAN**, Teknik yardım ekibinin lideri Sayın **Doretha FRONM** tarafından yapılmıştır.

Açılış konuşmalarının akabinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı’ndan Planlama Uzmanı **İbrahim KUZU** AB Fonları ve Katılım Öncesi Yardım Aracı IPA’ya ilişkin genel bilgi vermiştir.

Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programına ilişkin olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’ndan AB Uzmanı **Nurettin ÖZDEN**, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programına ilişkin olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’ndan AB Uzmanı Sayın **Hüseyin Ali Ali Tanyürek**, Çevre Operasyonel Programına ilişkin olarak Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan Mühendis **Eda KAYA** ve Ulaştırma Operasyonel Programına ilişkin olarak da Ulaştırma Bakanlığı’ndan Uzman Yardımcısı Sayın **Esra ARAS** bilgi vermiştir.

Konferansın öğleden sonraki oturumunda Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı ve Çevre Operasyonel Programına ilişkin çalıştaylar düzenlenmiştir. Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı çalıştayı kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’ndan Mühendis **İzlem KÜLLÜK** tarafından katılımcılara program içerisinde yer alan öncelik ve tedbirler detaylı bir şekilde sunulmuş, tedbirlerin daha iyi anlaşılmasını teminen örnek proje önerileri verilmiştir. Çalıştayı sonunda ise katılımcılar iki gruba ayrılarak kendilerinden Programın 1,1 numaralı “sanayi alt yapısının geliştirilmesi” ve 1,4 numaralı “Turizm altyapısının geliştirilmesi ile pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin iyileştirilmesi” tedbirlerine ilişkin bir proje hazırlamaları istenmiştir. Çalıştay sonucunda hazırlanan proje fikirleri ekte sunulmaktadır.

Konferansın ikinci gününde katılımcılara ilgili Bakanlıklarca gerçekleştirilen çalıştay çıktıları sunulmuştur.

VAN KONFERANSININ ÇIKTILARI VE PAYDAŞLARIN ÖNERİLERİ

KONFERANSIN ÇIKTILARI

- 1- Seminer süresince ilgili paydaşlar arasında iyi bir işbirliği ve koordinasyon olabileceği görülmüştür. Ortak proje üretme ve ortak akıl yürütme noktasında ilgili tafraların işbirliğine yatkın olduğu gözlemlenmiştir.
- 2- Paydaşlar, bölgede yaşadıkları problemlerin tanımlanması ve bu problemlere ilişkin projelerin geliştirilmesinde oldukça başarılı görülmüştür. Bölgede uygulanmakta olan AB hibe programları kapsamında (DAKP) 2000 kişinin proje döngüsü eğitimi ve 4000 kişinin de PRAG eğitimi aldığı öğrenilmiştir.
- 3- Paydaşların 2007 dönemi itibariyle uygulamada olan IPA'yı uygulamakta olan hibe programları ile karıştırdıkları görülmüştür.
- 4- Konferansın sonunda katılımcılarda IPA konusunda bir farkındalık oluştuğu görülmüştür. Katılımcılardan biri "*Önceden projelerde ben odaklı düşünüyorduk, şimdi ise beni geliştireceğiz ve biz olacağız*" ifadesini kullanmıştır.

PAYDAŞLARIN ÖNERİLERİ

- 1- DAKP kapsamında çok başarılı projeler ortaya çıktı ve çok ciddi bir kapasite oluştu. IPA kapsamında 4 tane program var ve bu programları yürütecek her bir Bakanlık bölgede ayrı yapılanmalar öngörür ise süreç sıkıntılı olur. O sebeple bölgelerde ortak bir merkezin kurulması çok büyük önem arz etmektedir.
- 2- Hedef bölgede işsizlik yüksek ve Türkiye nüfusunun % 40'ı bu bölgede bulunuyor. Bölge ekonomisi daha çok tarım ve hayvancılık üzerine kurulmuştur. O sebeple bu konferansa Tarım ve Köy işleri Bakanlığı'nın da katılım sağlaması gerekmektedir.
- 3- Önümüzdeki dönem itibariyle Programlarda hibe programlarına yer verilmesi konusuna büyük önem verilmelidir. Hibeler bu bölgeler için büyük önem arz etmektedir.
- 4- DAKP ile IPA arasındaki farkları ortaya koyan bir doküman hazırlanmalı ve bölgelere bu doküman gönderilmelidir.
- 5- Uygulama aşamasında eğitimler çok önemlidir. DAKP kapsamında 9 günlük 3 aşamalı eğitim programı düzenlendi. Sonuçta 700 projeden 309 tanesi kabul edildi. IPA kapsamında da eğitim programlarına önem verilmelidir.
- 6- İzleme sistemi çok önemlidir. İzlemede çalışan ekipler 24 saat çalışmak durumundadırlar. Ekip anlayışıyla her yere her zaman ulaşabilen bir yapının kurulması büyük önem arz etmektedir. İzleme için bölgede 15 kişi eğitildi ve bu ekip projeleri hem izlediler hem de eğitim verdiler. Bu süreçte izleme ve değerlendirmeye önem verilmelidir.
- 7- Bölgede mevcut alışkanlıklarımızın dışına çıkınca başarıyı yakaladık. Bölgede her bir proje yerinde, kişilere doğrudan ulaşarak izlendi, takip edildi. DAKP'in başarısı burada yatmaktadır. IPA kapsamında da aynı anlayış sağlanmalıdır.

**VAN KONFERANSI BOYUNCA BÖLGESEL REKABET EDEBİLİRLİK
OPERASYONEL PROGRAMINA İLİŞKİN SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORU 1: Programlarda atıl durumda olan fabrikalara ilişkin hiçbir tedbir öngörülmemiş. Ancak bölgemizdeki birçok KOBİ sermaye yetersizliği nedeniyle bu sorunlarını gideremiyor. Bu konuda Programlarda öngörülen bir husus var mı?

BROP kapsamında KOBİ'ler için direk hibe yardımı bulunmamaktadır. Ancak Program KOBİ'lerin finans sorunlarını aşmak için yeni finansal araçların oluşturulması ve mevcut olanlarının geliştirilmesini öngörmektedir. Bu tedbir kapsamında KOBİ'lerin sermaye yetersizliği sorunlarını gidermeyi öngörüyoruz.

SORU 2: DAKP kapsamında bölgemizde 309 proje finanse edilmektedir. Uygulanmakta olan AB hibe programları kapsamında bölgemizde çok ciddi bir kapasite oluşturuldu. Bu kapasiteden faydalanılması düşünülüyor mu? Bölgede ortak proje merkezi oluşturulacak mı?

Bu konu ile ilgili çalışmalar hala ilgili Bakanlıklarca sürdürülmektedir. Bu konuya ilişkin temel amaç mevcut kapasitenin kullanılması ve bu kapasiteden bundan sonraki süreçte de istifade edilmesidir. Çünkü mevcut kapasite kolay oluşmuyor. Bu konunun bilincindeyiz. Gerek merkezde gerekse yerelde oluşturulması planlanan yapılar hâlihazırda tartışma aşamasındadır. Ortak proje merkezi oluşturulması noktasında ise sizlere orta ve uzun vadeli düşünmenizi öneririz. Çünkü proje yaklaşımı sadece AB için benimsenmemeli. Bu sizlerde bir kültür haline gelmelidir. Bütün sorunlarımıza proje yaklaşımı ile bakmalıyız. Şanlıurfa'da gerçekleştirilen konferansında Urfa Valimizin valilik bünyesinde bir proje ofisi oluşturulması girişiminde bulunduğunu öğrendik. Bu ofisler bütün illerimizde oluşturulabilir.

SORU 3: Enflasyon muhasebe sistemine geçildi. Bu sitemde KOBİ'ler çok sıkıntı ile karşılaştı. Bu programlar kapsamında yapılacak yardımlarla bu durum daha da karmaşıklaşacaktır. Bu da bölgeler arası farklılıkların artmasına sebep olmayacak mıdır?

BROP kapsamında KOBİ'lere yönelik hibe programları bulunmamaktadır, bu program ile KOBİ'leri temsil eden üst çatılara destek sağlanacak ve de dolayısıyla KOBİ'lerin tamamının bu desteklerden istifade etmesi sağlanacaktır. BROP kapsamında desteklenecek projelerde, proje sunan kuruluşlar en az %25 olmak üzere ulusal katkı sağlayacaktır. Bu durumda, tek tek KOBİ'lerimizin enflasyon muhasebesi sorunlarıyla ilgili bir durum bizim OP için geçerli değildir, çünkü hibelerde olduğu gibi tek tek KOBİ'ler desteklenmemektedir. Bu durumun ise bölgeler arası farklılıkların artmasına sebep olacağını düşünmüyoruz.

SORU 4: BROP'da dikkate alınan KOBİ tanımı nedir?

Türkiye'de 18 Mayıs 2006 tarihinde yürürlüğe giren yeni KOBİ tanımı ile AB KOBİ tanımı uyumlaştırılmış, tüm kurum ve kuruluşlar için tek bir tanım getirilmiştir. Yeni KOBİ tanımı ile **çalışan sayısı** esas alınırken **mali bilanço değeri, yıllık net satış hâsılatı, aidiyet** gibi kriterler de bir işletmenin tanımlanmasında dikkate alınmaya başlanmıştır. Ayrıca, işletmenin ölçeğine üç yıllık bir dönemdeki veriler dikkate alınarak karar verilmektedir. Bu tanıma ilişkin açıklama OP'nin ilgili bölümünde bulunmaktadır.

SORU 5: Organize Sanayi Bölgesinde beton yapı laboratuvarının kurulmasına ilişkin bir projemiz var. Bu projeyi OSB olarak mı yoksa Yönetim olarak mı sunacağız? Bu laboratuvarında yapılan deneyler, testler diğer kurumlarca kabul edilecek mi?

Tek başınıza OSB olarak da sunabilirsiniz, Yönetim olarak da sunabilirsiniz Ayrıca proje bir işbirliği projesi olabilir ve daha geniş katılımı da sunulabilir. Bu laboratuarda yapılan deneylerin ve testlerin akreditasyonu projenin bir bileşeni olabilir. Bu testlerin diğer kurumlarca kabul edilmesi laboratuvarların akreditasyonundan sonra mümkündür ve bu süreç farklı bir süreçtir.

SORU 6: Van İŞGEM BROP kapsamında kurulabilir mi? Bu projeyi kim sunabilir?

Van'da bir İŞGEM kurulması konusunda proje sunulabilir. Bu projeyi KOSGEB, OSB, Sanayi ve Ticaret Odaları veya Valilik ya da bu kurumların koalisyonu sunabilir.

SORU 7: Projeler talep edilirken önce ön teklif mi, proje fişi mi yoksa proje tanımlama dokümanı mı istenecek?

Önce proje tanımlama dokümanı istenecek sonra uygun görülenler için proje fişi talep edilecektir.

SORU 8: Sözleşme makamı kim olacak?

Sözleşme makamı bir geçiş süresi boyunca (2007–2009) Merkezi Finans ve İhale Birimi olacaktır.

SORU 9: Ticaret Odalarının üyelerinin kredi talepleri oluyor. BROP'un ilgili tedbiri çerçevesinde Ticaret Odası bu krediyi verebilir mi?

Ticaret odalarının böyle bir deneyimi yok ancak Kredi Garanti Fonu ile böyle bir ortaklık oluşturulursa proje gerçekleşebilir. 1.2 nolu tedbirimiz kapsamında; kredi garanti fonları, mikro krediler, çekirdek sermayesi ve risk sermayesi fonlarına sermaye desteği yapılacaktır. Bu fonların ve teminatların dağıtımının, Kredi Garanti Fonu A.Ş., KOSGEB, Kalkınma Bankası gibi konu hakkında deneyime sahip merkezi kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmesi ön görülmektedir.

SORU 10: Faydalanıcılar için maksimum proje limiti var mı? Valilik 3–4 tane proje sunsa her biri 10 milyon avro olur mu?

Maksimum proje limitleri hazırlanmakta olan OP Manuellerinde belirtilecektir. Teoride, Valilik 3–4 proje sunabilir ve bu projelerin her biri 10 milyon Avro olabilir, ancak, OP'ler belli bir bölgeye yoğunlaşmakta ve bu bölgede 43 il bulunmaktadır. Söz konusu Valilik tarafından sunulacak projelerin hepsinin kabul edilmesi diğer bölgelere ve illere haksızlık yapılmasına sebebiyet verebilir, IPA fonlarının hedef bölgedeki her Düzey II Bölgesinde ve illerinde dengeli dağılımı gözetilecektir.

SORU 11: Faydalanıcıların eş finansmanı söz konusu mudur? Bu nasıl sağlanacak?

BROP kapsamında faydalanıcıların eş finansmanı söz konusu olabilir. Bu durum projenin içeriğine göre değişebilir. Ulusal katkının en az %25 olacağı unutulmamalıdır.

SORU 12: Hâlihazırda verilmiş bir projenin herhangi bir faaliyetine ilişkin ayrı bir proje verilebilir mi?

Bir sonraki programlama döneminde (2010–2013) tamamlayıcılık anlamında projenin değerlendirilmesi söz konusu olabilir.

SORU 13: 43 ilim GSMH'leri birbirinden çok farklı. Bu sebeple proje seçimleri yapılırken bu husus dikkate alınacak mı?

BROP incelenirse 43 ilin kendi aralarında farklı rekabet edebilirlik düzeylerine göre 3 sınıfa ayrıldığı görülebilir. Bu sınıflandırmaya göre BROP kapsamındaki tedbirler de farklılaştırılmıştır. Bu kapsamda proje seçimi söz konusu olduğunda bu hususa dikkat edilecektir.

SORU 14: İşletmeler proje hazırlarken ara kademe eleman arıyorlar mı? Bu konuda MEB ile temasa geçiliyor mu?

Bu soru milli eğitimimizde eğitimin arz ve talep problemine yöneliktir. Bu konunun önemi aşikârdır ve dikkat edilmesi gereken bir husustur.

SORU 15: BROP kapsamında proje sunacak belediyeler için 50 bin nüfus kriteri var mı? Belediyeler işbirliği içinde bir proje sunabilir mi?

BROP kapsamında belediyeler için 50 bin nüfus kriteri yoktur. Belediyeler BROP'nin tedbirleri kapsamında desteklenebilecek faaliyet alanlarına göre tek başlarına ya da işbirliği içerisinde proje sunabilir.

SORU 16: 2007 Şubat ayı itibariyle sunduğumuz projelerin durumu nedir? Biz bu projeleri tekrar mı sunacağız?

Şubat ayında sunulan projelerin değerlendirilmesi süreci henüz tamamlanmış değildir. Bu projelerin Operasyonel Programların hazırlanmasında ilgili Program Otoritelerine yapmış olduğu bir katkı söz konusudur. Bu projelerin yanı sıra ilgili Bakanlıklar çıkılacak yeni çağrılar kapsamında yeni proje fikirleri talep edebilir. Söz konusu projeleriniz de bu süreçte yeniden revize edilebilir ve sunulabilir. Ancak önümüzdeki süreç henüz planlanma aşamasındadır. Projelerin seçilmesine ilişkin proje seçim komiteleri oluşturulacaktır ve bu konudaki çalışmalar sürdürülmektedir. Sizlerden beklentimiz bu konuda bizleri takip etmenizdir. Bu konularda yapılacak duyurular için ilgili kurumların internet adreslerini devamlı suretle incelemenizi tavsiye ediyoruz.

SORU 17: Bundan sonraki çağrılar hangi kurum tarafından yapılacak?

Bundan sonraki çağrılar ilgili Operasyonel Programa sahip Bakanlıklar tarafından yapılacaktır. Çağrılar yapıldığı zaman ilgili kurumların internet sayfalarından da duyurulacaktır.

SORU 18: Van'da teknik yardım ekibi oluşturulacak mı? Kriterleri nelerdir ve ne zaman kurulacaktır?

Bu konu ile ilgili çalışmalar hazırlanmakta olan Manueller kapsamında değerlendirilmektedir. Bu konuya ilişkin temel amaç mevcut kapasitenin kullanılması ve bu kapasiteden bundan sonraki süreçte de istifade edilmesidir.

STANDARDI DAHA YÜKSEK HAYVANSAL ÜRÜNLER**1-Operasyonel Program (OP) Tedbir No:** Proje teklifi OP'nin hangi tedbirine yöneliktir?

1.1 Sanayi altyapısının geliştirilmesi

2-Proje Adı: Kısa, çarpıcı ve proje hakkında fikir veren bir proje adı.

Standardı Daha Yüksek Hayvansal Ürünler

3-Projeyi Sunan Kurum/Kuruluşlar:

100. Yıl Üniversitesi, Van Ticaret ve Sanayi Odası, Van Ziraat Odaları Birliği, Van Belediyesi

4-Proje Teklinden Faydalanacak Kurum/Kuruluş ve Kişiler: Proje hayata geçtiğinde uygulamadan fayda sağlayacak kurum, kuruluş ve kişiler.

KOBİler (Entegre Et Tesisleri) Çiftçiler, Ticaret ve Sanayi Odaları, Kooperatifler, Ziraat Odaları, Belediyeler

5-Projenin Uygulanacağı iller ve ilçeler:

TR-B2 Van, Hakkâri, Muş, Bitlis ve ilçeleri

6-Projenin Tahmini Süresi: Proje kaç ay sürecek?

18 ay (6–8 ay ihale, 4 ay tefrişat, 6 ay eğitim)

7-Bu Proje Hangi Soruna Çözüm Bulmaya Yöneliktir? Kısaca sektördeki, bölgedeki ya da ildeki sorunu tanımlayınız ve bu proje ile sorunun çözümüne nasıl bir katkı sağlamak istiyorsunuz kısaca anlatınız.

Bölgemizde üretilen süt ve süt ürünleri ile diğer hayvansal ürünler için üreticinin elinde bulunan laboratuvarlar çok yetersiz ve akredite olmadığından üretilen ürünler kalitesiz ve standart dışı olmaktadır. Bu nedenle bu ürünler sadece bölgesel kalmakta ve Pazar sıkıntısı çekmektedir. Bu proje ile bölgesel olarak kurulacak olan akredite laboratuvarlarda gerekli tahliller yapılması neticesinde üretilen ürünler standardize edilecektir.

8-Projenin Genel Amacı: Proje teklifi sektördeki, bölgedeki ya da ildeki büyük çaplı sorunun çözümüne katkı sağlamada nasıl bir öneme sahiptir? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

Bölgedeki hayvansal ürün üreticilerinin gelirini arttırmak

9-Projenin Spesifik Amacı: Proje, faydalanıcılarına nasıl bir katkı sağlayacaktır? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

TR-B2 (Van, Hakkâri, Muş, Bitlis ve ilçeleri) bölgesinde hayvansal ürünlerin kalitesini arttırmaya yönelik bir laboratuvarın kurulması

10-Projeden Beklenen Sonuçlar: Projenin uygulaması sonucunda ne tür çıktılar elde edilmek isteniyor? (artan istidam ve işletme sayısı, eğitilmiş kişi sayısı, kurulan inkübatör, laboratuvar sayısı, kurulan network sayısı, üniversite-sanayi-KOBİ işbirliği projeleri sayısı v.b)

- Laboratuvar oluşturuldu,
- Ürünlerin hayvansal ürünlerin standardı yükseltildi,
- Danışmanlık hizmetleri verildi,
- Laboratuvar akredite edildi,
- Bölge üreticilerinin Pazar payları arttı

11-Proje Kapsamında Yapılacak Temel Faaliyetler: Proje teklifi kapsamında ne tür faaliyetler yapılarak beklenen sonuca ulaşılacaktır? (Ortak kullanım merkezi oluşturulması, yönetim-organizasyon eğitimleri düzenlenmesi, turizm alanının peyzajının yapılması, bilgilendirme ofisinin kurulması, kümelenme eylem planının hazırlanması v.b)

- Laboratuvarın kurulması ve tefrişatı,
- 4 ilde 2şer seminer düzenlenmesi,
- Akreditasyona ilişkin gerekli dokümanlar hazırlandı,
- Laborant eğitimi gerçekleştirildi

12-Projenin Tahmini Bütçesi

5,5 milyon Avro

“GÜNEŞİN DOĞUŞUNU VAN GÖLÜNDEN SEYREDİN”**1-Operasyonel Program (OP) Tedbir No:** Proje teklifi OP'nin hangi tedbirine yöneliktir?

1.4 Turizm altyapısının geliştirilmesi ile pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin iyileştirilmesi

2-Proje Adı: Kısa, çarpıcı ve proje hakkında fikir veren bir proje adı.

Güneşin Doğuşunu Van Gölünden Seyredin

3-Projeyi Sunan Kurum/Kuruluşlar:

Valilikler (Bitlis-Van), İl Özel İdareleri, Van Gölü Folklor Derneği, Bitlis Turizm Tanıtım Derneği

4-Proje Teklinden Faydalanacak Kurum/Kuruluş ve Kişiler: Proje hayata geçtiğinde uygulamadan fayda sağlayacak kurum, kuruluş ve kişiler.

Valilikler, İlgili STK'lar, Turizme yönelik imalat ve hizmet sektörü, bölge halkı, esnaf ve turistler

5-Projenin Uygulanacağı iller ve ilçeler:

Bitlis ve Van

6-Projenin Tahmini Süresi: Proje kaç ay sürecek?

24 ay

7-Bu Proje Hangi Soruna Çözüm Bulmaya Yöneliktir? Kısaca sektördeki, bölgedeki ya da ildeki sorunu tanımlayınız ve bu proje ile sorunun çözümüne nasıl bir katkı sağlamak istiyorsunuz kısaca anlatınız.

- ❖ Van Gölü Havzasının Yetersiz turizm alanı alt yapısı,
- ❖ İşsizlik sorunu,
- ❖ Canlı olmayan turizm alanları,
- ❖ Tanıtım ve rehberlik sorunları,

8-Projenin Genel Amacı: Proje teklifi sektördeki, bölgedeki ya da ildeki büyük çaplı sorunun çözümüne katkı sağlamada nasıl bir öneme sahiptir? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

Van Gölü Havzasının alt yapısının iyileştirilmesi

9-Projenin Spesifik Amacı: Proje, faydalanıcılarına nasıl bir katkı sağlayacaktır? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

- ❖ Yeni turizm yatırımlarının Van Gölü Havzasına çekilerek istihdamı arttırmak,

10-Projeden Beklenen Sonuçlar: Projenin uygulaması sonucunda ne tür çıktılar elde edilmek isteniyor? (artan istidam ve işletme sayısı, eğitilmiş kişi sayısı, kurulan inkübatör, laboratuvar sayısı, kurulan network sayısı, üniversite-sanayi-KOBİ işbirliği projeleri sayısı v.b)

- ❖ 20 adet turistik tesis kuruldu,
- ❖ 30 adet tur operatörü bölgeye düzenli turlara başladı,
- ❖ 250 kişinin istihdamı sağlandı,
- ❖ Yan sektör olarak 5 yeni işletme kuruldu,
- ❖ Turizm sektöründe sunulan hizmetin kalitesi arttırıldı,
- ❖ Konaklanacak gün sayısı arttı,
- ❖ Bölgenin tanıtımı yapıldı,
- ❖ Bölge halkı bilgilendirildi,

11-Proje Kapsamında Yapılacak Temel Faaliyetler: Proje teklifi kapsamında ne tür faaliyetler yapılarak beklenen sonuca ulaşılacaktır? (Ortak kullanım merkezi oluşturulması, yönetim-organizasyon eğitimleri düzenlenmesi, turizm alanının peyzajının yapılması, bilgilendirme ofisinin kurulması, kümelenme eylem planının hazırlanması v.b)

- ❖ İmar çalışmaları,
- ❖ Peyzaj çalışmaları,
- ❖ Tanıtım faaliyetleri,
- ❖ Sektör çalışanlarına eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi,

12-Projenin Tahmini Bütçesi

8 milyon Avro

**BÖLGESEL KONFERANSLARIN DÜZENLENECEĞİ
İLLER VE ZAMAN TABLOSU**

	NUTS II Bölgesi	Bölgede Yer Alan İller	Konferansın Yapılacağı İl	Tarih
1	TR-C2	Diyarbakır, <u>Şanlıurfa</u>	Şanlıurfa	<i>8–9 Kasım 2007</i>
2	TR-C3	Batman, Mardin, Şırnak, Siirt		
3	TR-B2	Bitlis, Hakkâri, Muş, <u>Van</u>	Van	<i>14–15 Kasım 2007</i>
4	TR-A2	Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars		
5	TR-83	Amasya, Çorum, <u>Samsun</u> , Tokat	Samsun	<i>19–20 Kasım 2007</i>
6	TR-82	Çankırı, Kastamonu, Sinop		
7	TR-90	Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon	Erzurum	<i>28-29 Kasım 2007</i>
8	TR-A1	Bayburt, Erzincan, <u>Erzurum</u>		
9	TR-B1	Bingöl, Elazığ, <u>Malatya</u> , Tunceli	Malatya	<i>1–3 Nisan 2008</i>
10	TR-72	Kayseri, Sivas, Yozgat		
11	TR-C1	Adıyaman, <u>Gaziantep</u> , Kilis	Gaziantep	<i>4–6 Mart 2008</i>
12	TR-63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye		